

PM

KFKS 2014/240-241

Tekniska nämnden

Natur- och trafiknämndens ansvar och uppgifter

Ansvar och uppgifter

Kommunfullmäktige antog Alliansmajoritetens förslag till ny nämndorganisation enligt föreslagna reglementen 24 november 2014 § 216.

Beslutet innebär att naturreservatsnämnden läggs ned och att ansvaret för naturreservaten tillförs tekniska nämnden, som antar namnet natur- och trafiknämnden.

Nämnden ansvarar för kollektiva bastjänster såsom rent vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt avfall. Nämnden ger också tillgång till gemensamma utrymmena på vägar och gator i parker och naturmark i kommunen med undantag av naturreservaten att användas av allmänheten. För att göra det behövs drift och underhållsåtgärder, re- och nyinvesteringar och kravställande på nyanläggningar som primärt kommer till genom exploateringsverksamheten som kommunstyrelsen svarar för.

Genom övertagandet av naturreservatsnämndens ansvarsområden ansvarar nämnden vidare för Velamsund och övriga naturreservat där kommunen är reservatsförvaltare. Velamsundsområdet ska utvecklas som friluftsområde med ökad tillgänglighet för Nackaborna. På tillämpligt sätt ansvarar nämnden för övriga naturreservat där kommunen är reservatsförvaltare. Inom naturreservaten ansvarar nämnden även för kommunens vägar, gator och naturmark. I övrigt ansvarar nämnden för att:

- På uppdrag av kommunstyrelsen upprätta förslag till naturreservat samt skötselföreskrifter för dessa.
- Föreslå förändringar i skötselföreskrifter.
- Pröva ansökningar om undantag eller dispens från skötselföreskrifter.

Väsentliga områden

Nämnden har analyserat sitt ansvarsområde i ett scenario med utblick mot år 2030 och konstaterat att de fyra väsentliga områden som tidigare tagits fram kvarstår.

Drift och underhåll av befintlig infrastruktur och den gemensamma livsmiljön

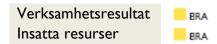

- Bidra till stadsbyggnadsprocessen för långsiktigt hållbara och funktionella allmänna anläggningar
- Säker och trygg framkomlighet för alla trafikslag med prioritet gående, cykel och kollektivtrafik framför bilism
- Rationell avfallshantering

Naturreservaten

- Ökad tillgänglighet i kultur- och naturreservaten
- Marknadsföring av natur- och kulturreservaten
- Förenkla och förtydliga föreskrifterna för naturreservaten
- Utveckla Velamsunds gårdsmiljö med utgångspunkt från befintliga verksamheter och föreningar.

Nämndens utgångsläge

Den gynnsamma vintern i början av 2014 innebar färre antal plogningar än normalt och den snöfattiga vintern har även medfört att förberedande arbeten för säsongens asfalteringsarbeten, underhållsdikningar och röjning av sly och mindre träd i vägområden har kunnat utföras i något högre grad än normalt. Vintern har vädermässigt också varit positiv för VA- verksamheten med måttlig nederbörd vilket lett till mindre inläckage av dagvatten till spillvattenflödet. Dock har det under perioden varit ett ovanligt stort antal läckor. Inom avfallsverksamheten pågår utbyggnad av återvinningscentraler och insatser för att öka antalet matavfallsabonnenter är framgångsrikt.

Tekniska nämndens årsprognos vid tertial 2 2014 för gata, väg och var ett överskott jämfört med budget på ca 15 mnkr, i huvudsak relaterat till vinterunderhållet. Inom VAverksamheten har avgiftshöjningen på ca 14 procent i genomsnitt som beslutades inför 2014 gett avsedd effekt och intäkterna följer budget. Vad gäller kostnaderna så motsvarar de i stort föregående års utfall, men kommer inte upp i den nivå som är budgeterad. Prognos för helåret pekar därför mot ett överskott i årets resultat, på cirka 18 mnkr eller motsvarande 8 mnkr mot budget. Detta leder till en snabbare återhämtning av tidigare ackumulerat underskott om 26,8 mnkr.

För avfallsverket är prognosen för 2014 ett underskott på 5,5 miljoner kronor, i huvudsak relaterat till en kraftig ökning av antalet matavfallsabonnenter som får effekt genom färre tömningar av det andra kärlet och därmed lägre intäkter samt ökade kostnader för hantering av matavfallet. En ökad insamling vid våra återvinningscentraler ger också ökade kostnader. Kostnaderna ökar i takt med att vi närmar oss målen för verksamheten.

Nämndens måluppfyllelse och gjorda 2030-scenarier visar på följande områden att fokusera på:

- Söka optimal långsiktig ekonomi givet trygg och säker funktion i den infrastruktur som ligger inom nämndens ansvarsområde
- Påverka stadsbyggnadsprocessen så att tillkommande infrastruktur utformas optimalt samt medverka till att regionala infrastrukturprojekt också maximalt bidrar till Nackas utveckling
- Att den lokala framkomligheten i trafiken optimeras, att den upplevda trafiksäkerheten ökar och att störningar på omgivningar minimeras
- Att avfallshanteringen utvecklas genom ökad insamling av matavfall och farligt avfall och att minst en återvinningscentral tillkommer i Nacka

Teknik 2015-2030-scenario är ett vägledande dokument som årligen ska revideras för anpassning till genomförda åtgärder, nya behov som behöver tillgodoses och för att kunna säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi. Föreslagna mål och budget inklusive investeringar ligger i linje med dokumentet.

Naturreservaten

Driften av naturreservaten pågår enligt plan. Kraftig nederbörd har orsakat stora skador på stigar och vägar. Passageräknare som är placerad vid elljusspåret i Velamsund registrerade mellan april och augusti 9 700 passager. Det betyder att målet för år 2014 på 9 000 passager är uppfyllt. Passageräknare är också uppsatt i Tollare – där registrerades 8000 passager aprilaugusti – och ska sättas upp i flera av reservaten, exempelvis i Nyckelviken, Långsjön och Tattby. Syftet med räknarna är att ge en bättre uppfattning om antalet besök och att informationsinsatsers effekter kan följas mer konkret.

Ett nytt naturreservat, Trollsjön, har bildats och arbete pågår med att bilda ytterligare fem: Skuruparken, Svärdsö, Skarpnäs, Rensättra och Ryssberget. Efter att beslut om bildande vunnit laga kraft startar arbetet med att iordningsställa området enligt skötselplanen för respektive reservat. Skuruparken bedöms kräva väsentligt mer omfattande åtgärder än övriga reservat som föreslås under året eller har bildats i närtid. Arbete pågår med att förbättra tillgängligheten med skyltar, stigar och renovering av motionsspår. Naturreservatsnämnden lämnade vid bokslutet för tertial 2 2014 en prognos på ekonomi i balans 2014.

Strategiska mål för natur- och trafiknämnden 2015

VERKSAMHETSRESULTAT

Övergripande mål	Strategiskt mål			
God kommunal service	Bland de 20 % bästa, inte längre än 10 % från den bästa.			
Starkt medborgarinflytande	Kartläggning och beskrivning av med- borgarinflytande inom tekniska nämndens ansvarsområde, klart 2015.			
Trygg och säker kommun	Kommunens offentliga platser inklusive trafikmiljön ska utformas och underhållas så att de upplevs trygga och säkra.			
God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling	Öka andelen arbetsresor med cykel och kollektivtrafik.			
	Volymen bräddat spillvatten ska minimeras.			
	Nämnden ska tillhandahålla en miljövänlig avfallshantering.			

INSATTA RESURSER

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
Effektivt resursutnyttjande	Anläggningarna ska underhållas så att livslängden optimeras.	
	Utfall av varje investering ska ligga inom ramen för beslutad riskanalys.	
Kommunal ekonomi i balans	Verksamheten ska vara i ekonomisk balans där varje generation ska bära sin egen kostnad.	_

Naturreservaten

VERKSAMHETSRESULTAT

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge		
God kommunal service	Naturreservaten ger rika möjligheter till friluftsliv och rekreation samtidigt som biologisk mångfald och kulturhistoriska värden värnas.			
God livsmiljö och långsiktig hållbar utveckling	Kännedomen om syftet med natur- reservaten samt hur de sköts och utvecklas är hög.			

INSATTA RESURSER

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
	Naturreservaten förvaltas på ett effektivt sätt.	

Resursfördelning

Nämndens (tidigare tekniska nämndens) verksamheter påverkas av volymutveckling (antal) och är relaterade till de exploateringsprojekt som färdigställs och tas i bruk och påverkar verksamheterna gata, väg och park. Därtill kommer vinterunderhållet som räknas fram genom principen att använda den genomsnittliga kostnaden för de senaste fyra åren inklusive årsprognos i samband med tertial 1 2014.

Ramärendet

I stadsdirektörens förslag till ramar tilldelades tekniska nämnden en utökad ram för volymökningar med 6,39 mnkr för år 2015 fördelat enligt nedan:

- Ökade kapitalkostnader, räntor och avskrivningar 3,54 mnkr
- Tillkommande parkytor 1,250 mnkr
- Tillkommande vägytor, inkl. belysning och konstruktionsbyggnader 5,67 mnkr
- Vinterunderhåll (genomsnitt utfall de senaste 4 åren) minskas med 4,07 mnkr.

Nämndyttrande

Utöver justeringar enligt ovan begär nämnden medel enligt följande:

- Säkra skolvägar, 200 tkr: ett flertal skolor i Nacka upplever trafiksituationen som problematisk. Målsättningen med "säkra skolvägar" är att genom metodiskt arbete minska skjutsandet till och från skolorna och minska behovet av mer eller mindre akuta mindre kostnadseffektiva fysiska åtgärder.
- Åtgärder för att underlätta resandet i samband med Slussens ombyggnad, 500 tkr:
- Ta fram **strukturerade trafiksiffror**, som kan ge en bra total bild över situationen i kommunen, både för motorfordon och cykel, samt resevaneundersökning, 600 tkr
- Inom parkområdet behövs en utökad ram relaterat till ingångna skötsel- och nyttjanderättsavtal med Erstavik, 450 tkr.

F.d. naturreservatsnämnden

Ramärendet

I stadsdirektörens förslag till ramar blev naturreservatsnämndens budgetram för 2015 12 930 tkr, en minskning med 250 tkr av 2014 års budget enligt nedan

- 500 tkr tillkommande kapitalkostnader på beslutade investeringar som tas i bruk under 2015
- 750 tkr i minskade kostnader som tillfördes år 2014 för att följa alliansmajoritetens förslag som innebar att nämndens huvuduppdrag är att föreslå nya naturreservat i enlighet med majoritetsprogrammet för 2010-2014.
- Pris och lönekompensation är satt till 0

Nämndyttrande

Naturreservatsnämndens förslag om ytterligare utökning av budgetramen med 1 450 tkr för år 2015 enligt nedan.

 700 tkr för ökad insats för drift och underhåll av stigar, vägar, motionsspår och vandringsleder p. g. a fler besökare, varav Velamsund och Nyckelviken 0,2 mnkr vardera och 0,3 mnkr på övriga reservat. Genom gott underhåll skjuts behovet av reinvesteringar i tiden vilket påverkar investeringsbudgeten positivt.

• 750 tkr för fortsatt insats för bildande av nya naturreservat. I budget för 2014-2016 begärde naturreservatsnämnden 1 mnkr per år 2014-2016 för planering och utredningar för bildande av nya reservat. För att kunna fullfölja uppdraget tillfördes 750 tkr som en förstärkning för 2014. Naturreservatsnämnden föreslår att dessa medel tillförs även under år 2015 och år 2016 för att fullfölja uppdraget att ta fram underlag för Rensättra och fullfölja bildandet av de naturreservat som är på samråd, Svärdsö och Skarpnäs.

Alliansmajoritetens förslag

Naturreservatsnämnden och tekniska nämnden läggs ned och deras ansvar överförs i sin helhet till nya natur- och trafiknämnden. I samband med detta minskar kostnaderna för en nämnd, varvid ramen för den nya nämnden minskas med 0,6 mnkr.

För att slutföra arbetet med bildande av de nya naturreservat som planeras tillförs den nya nämnden 0,4 mnkr.

Resursfördelning natur- och trafiknämnden, nettoredovisning (tkr)

<u> </u>									
			Prognos	Förändring			Skillnad budget		
	Bokslut	Budget	för 2014	Ram-	Nämnd-	Majoritets-	Ram	och ram 15	
Verksamhet	2013	2014	tertial 2	ärende	yttrande	förslag	2015	tkr	procent
Gator, vägar, park & naturvård	-141 834	-159 013	-141 274	-6 393	-1 750		-167 156	-8 143	5%
Nämnd och nämndstöd	-1 413	-1 414	-1 414				-1 414	0	0%
Myndighet & huvudman	-15 282	-16 761	-19 500			-2 301	-19 062	-2 301	14%
Entreprenad & drift naturreservat					-1 450	-9 656	-11 106	-11 106	
Delsumma	-158 529	-177 188	-162 188	-6 393	-3 200	-11 956	-198 737	-10 444	6%
VA - verket	8 835	10 000	18 000				10 000	0	0%
Avfallsverket	-5 529	0	-5 500				0	0	0%
Summa	-155 223	-167 188	-149 688	-6 393	-3 200	-11 956	-188 737	-10 444	6%

Framåtblick 2030

En följd av Nackas tillväxt, främst genom tät bebyggelse, är den ökande användningen av gemensamma utrymmen och den offentliga miljön generellt. Det kräver ökad omsorg i utförandet och i skötsel och underhåll. Det är däremot inte säkert att kostnaden räknat per invånare blir högre än idag beroende på den täta bebyggelsens skalfördelar.

Trafikmässigt är Nacka påtagligt integrerad i ett regionalt system. Samspelet med andra aktörer i regionen blir därför avgörande för hur Nackamedborgarnas vardag fungerar. I regionen och i Nacka finns stora behov av utbyggd trafikinfrastruktur, främst p. g. a. den starka befolkningstillväxten. Samtidigt uppstår stora störningar när utbyggnaden görs. Regionen har en stor gemensam uppgift i att förbättra möjligheterna att resa på annat sätt än i egen bil, inte minst med cykel eller med kollektivtrafik.

Insatser för skötsel av parker inom planlagda områden kommer att öka markant i takt med ökad befolkning och Nackas attraktivitet. Här liksom för gator bedöms ökning bli kraftig totalt sett och per kvadratmeter men ligga någorlunda stilla i förhållande till antalet invånare.

En ny VA-plan och VA- policy har arbetats fram och är på gång för antagande av kommunfullmäktige. Arbetet är en direkt följd av EU:s ramdirektiv för vatten. Planen ska vara kommunens verktyg för en hållbar planering av vatten- och avloppsförsörjningen. Ett bärande syfte med planen är att förbättra vattenstatusen i kommunens vattenförekomster vilket främst åstadkoms genom att bygga bort enskilda avlopp samt öka kraven på hanteringen av dagvatten. Planen anger att ca 2 200 fastigheter med enskilda avlopp ska vara anslutna till kommunalt VA innan år 2030.

Förslaget till ny avfallsplan, "Avfallsplan 2020", visar de prioriterade målområden som ligger framför oss. De investeringsmässigt tyngsta åtgärderna är utbyggnaden av Österviks återvinningscentral (ÅVC), byggnationen av en ny tillfällig ÅVC i samband med att Skuru ÅVC läggs ner, en ny mini-ÅVC i Älta och en ny permanent kretsloppscentral (KLC). Majoriteten av föreslagna aktiviteter ska finansieras via avfallstaxan, som därför kommer att behöva höjas i ett antal steg.

Naturreservaten

Klimatförändringens inverkan främst på nederbördens intensitet ställer ökade krav på resurser för akut återställande och reinvesteringar. I första hand tillgodoses behovet med ökad medvetenhet och kloka åtgärder. I andra hand kan ökade reala resurser behövas, t ex för ombyggnader och kompletteringar till mer robusta anläggningar.

Nacka väntas öka sin befolkning med ca 40 000 personer fram till år 2030. Regionen i övrigt som har tillgång till Nackas naturreservat ökar i samma takt. Samtidigt planeras satsningar på marknadsföring av naturreservaten för att öka antalet besökare och successivt förbättra möjligheter till rörligt friluftsliv och förbättrad folkhälsa samtidigt som skyddsvärda biotoper ska skyddas och naturen nyttjas på ett hållbart sätt. Sammanfattningsvis bedöms insatserna för att sköta naturreservaten över tid ligga på samma eller något lägre nivå i förhållande till folkmängden och andelen av kommunens totala budget bedöms inte öka.